

**KNJIGA – DRAGULJ DEMITOLOGIZACIJE
ATEISTIČKOG DOGMATIZMA I APOTEOTSKI
POZIV NA ČITANJE BIBLIJE I MISIONARSKO
NASLJEDOVANJE ISUSA KRISTA**

Recenzija knjige *(Ne)vjerujem u Boga. Od nevjernika do vjernika* don Josipa Ulića

Nova knjiga plodonosnog kršćanskog pisca don Josipa Ulića *(Ne)Vjerujem u Boga. Od nevjernika do vjernika – dokazi koji učvršćuju vjeru i bude smisao* (Creating Memories, 2025.) snažno je duhovno štivo koje posve jednostavnim rječnikom, opisima svakodnevnih situacija, ali prije svega vještim poznavanjem stručne teološke terminologije – nenametljivo, znanstveno, a populistički, lepezom emocija i katarzičnom osjećajnosti koju budi u čitatelju – u šest koraka (poglavlja) približuje čovjeka Bogu i Boga čovjeku.

Nakon dviju uspješnica, knjiga *Duhovni normabel* (2023.) i *Tko je prije: čovjek ili majmun? Čovjekovo podrijetlo u svjetlu suvremene znanosti* (2024.), i ova misionarska knjiga nastavlja svoju misiju tragatelja za životnom Istinom, Ljubavi i Ljepotom – koja je sva u Isusu Kristu – te joj je poseban izazov doći do ljudi koji nisu bliski Crkvi, do „izgubljenih ovaca“, do (ne)vjernika (zapravo do onih koji još ne znaju da su vjernici!) i prenijeti im – u duhu čistog Kristovog misionarskog nauka – radosnu vijest. Evanđelje!

Autor se široko osvrće na stvarnost, obraćajući se svima – osobama u potrebi, u siromaštvu, zlostavljanim ženama... Stoga knjiga u potpunosti slijedi ideal kršćanskog humanizma. Pokazujući veliki interes za čovjeka, drugoga – cilj joj je podijeliti osobnu radost zbog susreta sa živim Isusom te svaki ljudski život time oplemeniti.

U današnjem svijetu koji u svom mraku i neznanju nerijetko populizira *kulturu smrti*, autor ovom knjigom donosi svjetlo *kulture života*. Ulić to svjetlo donosi utemeljenim teološkim teorijama i objektivnim znanstvenim istraživanjima, spajajući s vještom lakoćom znanost i vjeru kao posve simbiotski, prirodan i harmoničan međuodnos. Ne samo što ovom studijom čovjeka vraća sebi, svome iskonu, tj. Bogu Ljubavi; autor anulira i razbija tabue povijesnog i modernog ateističkog dogmatizma, demitologizirajući nihilističku znanstvenu misao i mit o makroevoluciji. U tom kontekstu citira Jamesa Toura, znanstvenika s područja nanotehnologije, koji navodi: „Samo početnik koji o znanosti ne zna ništa može reći da ona

pojedinka odvlači od vjere. Ako znanost proučavate ozbiljno, ona će vas približiti Bogu.“

Govoreći o drugim religijama i o ateizmu kroz povijest koji najčešće kao dokaz „obrane“ vlastitog ateizma iznosi moralnost usađenu u svakom čovjeku, Ulić poziva na još dublje promišljanje, na promišljanje o korijenu moralnosti, pritom citirajući Johna Lennox: „Što je s drugim religijama? To je osjetljivo pitanje. Ja sam rođen u obitelji koja me odgajala da su svi ljudi stvoreni na sliku Božju, a to uči i Crkva. Svi smo mi braća i sestre. Zato ja svaki put kad pričam s ljudima koji imaju drugačiju vjeru vidim u njima ljude stvorene na sliku Božju, vidim u njima braću i sestre. To je važno znati na početku, prije nego što odgovorimo na ovo pitanje: Što je s drugim religijama? Također, druga istina je da me svi oni najčešće mogu moralno posramiti, i tu dolazimo do istine da smo svi mi na sliku Božju moralna bića. Ako čitate *Bibliju*, vidjet ćete kako su pogani znali posramiti ljude vjere. U svim religijama i filozofijama kroz povijest mi ćemo pronaći zlatno pravilo ponašanja, a to nije slučajno, to je zato jer smo svi mi načinjeni na sliku Božju.“ Ulić i dalje obrazlaže kako: „danas (je) problem vjere ili nevjere, a to je problem koji se također tiče i samih vjernika. Neprestano se brblja o vjeri i razumu, umjesto da se govori o vjeri i životu. Sve je puno i previše razuma, a premalo vjere koja je razumnija od razuma. Potrebno je razvijati teologiju metodom ljubavi, a ne prisile, teologiju koja ne želi ništa dokazivati, braniti, htjeti biti relevantna. Teologija ljubavi jest teologija koja mirno i bez ikakve prisile obrazlaže i predstavlja ono što joj je darovano, ono što dolazi iz vjere u Isusa Krista. Nije ju briga hoće li to razum prihvatiti ili ne, hoće li biti smiješna ili ne, hoće li biti relevantna ili ne. To djelovanje treba sličiti samoj istini, jer istina nalikuje svjetlu. Istina ne raspravlja, ne obrazlaže i ne sili, ona samo svijetli, pokazuje se i daje se. Znanost nas ne udaljava nego približava Stvoritelju!“

Kao emociologinja, i ona koja u svom znanstvenom radu često povezuje emocije s duhovnošću, posebno ističem vrijednost i oduševljenje posljednjim poglavljem knjige, u kojemu autor iz iskustvene dimenzije naglašava važnost svakodnevnog (su)stvaranja, (su)njegovanja i (su)življenja odnosa čovjek – Bog, Otac. Slijedeći šest koraka do Boga, od nevjernika do vjernika, u šestom poglavlju knjige dolazimo do mogućeg oslobođanja od svih svjetovnih stigma i okova, približivši se transcendentalnom, božanskom i svetom, i to zahvaljujući na prvome mjestu Božjem velikom milosrđu, Kristovoj žrtvi i milosti.

Govoreći o emocijama u kršćanstvu, „kršćansko emocionalno tijelo“ ono je koje ne ostaje u srdžbi, ljutnji, mržnji ni ostalim negativnim emocijama. „Ljubljeni, ljubimo jedni druge jer ljubav je od Boga; i svaki koji ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga. Tko ne ljubi, ne upozna Boga jer Bog je ljubav“ (I. Iv 4, 7-8) „Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu“ (I. Iv 4, 16). Ljubav! Ljubav je mjera svega. Mjera života. Mjera znanosti. Stavljaajući naglasak na Ljubavi (namjerno pisano velikim Lj!), autor nas podsjeća da je naša povijest čovječanstva – Ljubav; da smo stvoreni od Božje ljubavi, zbog Ljubavi, u Ljubavi i za Ljubav: u konstruktivnom vremenu i vječnosti. Jedino logično-razumsko objašnjenje za metafizičko i za podrijetlo cijelog svemira i čovjeka jest da nas je izravno stvorio Inteligentni Dizajner pun ljubavi, kako Ulić Boga naziva. Prema tome, ovo je knjiga koja vjeruje u Čovjeka (s velikim Č!). Ovo je knjiga koja vjeruje da je božanski duh u svakom čovjeku, da smo djeca božanskog svjetla i da smo svi pozvani biti Svjetlost Svijeta, Ljubav jedni drugima. „Kršćanska se vjera ne temelji na zaslugama, već na ljubavi.“

Crkva u današnje vrijeme u velikim je izazovima zbog digitalizacije i masovne uporabe tehnologije te mediji nerijetko zauzima mjesto i vrijeme potrebno posvećenju Bogu i duhovnosti. Stoga je ova knjiga, zahvaljujući brojnim praktičnim primjerima, a posve razumljivim rječnikom i stilom pisanja, knjiga praktične duhovnosti u (pastoralnom) životu.

(Ne)Vjerujem u Boga knjiga je duboko stručnog teološkog nauka, psihologijske naravi i apoteotskog karaktera, knjiga je svjedočanstva, mističnih iskustava, čudesne snage svemogućeg Boga Tvorca u životima ljudi... Knjiga je za vjernika i nevjernika jednako. Poučno i duhovno obogaćujuće štivo za svakog čovjeka u kojemu živi božanski dah, dakle, za svakog stvorenog i s razlogom poslanog čovjeka na ovaj svijet – od kardinala do beskućnika u gradskom parku, bez iznimke. Bog je želio da postojiš – jasna je poruka ove knjige! Kao i: Isus je živ! On je Bog. *Biblija* svijetli. Čitaj ju. Ti si *Svjetlost Svijeta*, ti čitatelju! Najnovija knjiga don Josipa Ulića knjiga je koja nas zove na kršćansku istinsku Ljubav. Na tu svetu Ljubav odgovorimo ljubavlju.

Jelena Alfrević-Franić